

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt VII. Quomodo intelligendum sit, diabolum cordibus hominum
substantialiter non illabi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

*Chrysoſt. hanc
in locum ad
Hebræos.*

met, feruus est, & omnia patitur ne moriatur: aut quia serui omnes erant mortis, quæ nondum soluta, dominabatur & regnabat.

CAPVT VII.

Quomodo intelligendum sit, diabolum cordibus hominum substantialiter non illabi.

ET SI autem dictum est magnam esse diaboli vim atque energiam in corda eorum quos suo tenet subiugatos imperio: non est tamen existimandū quod substantialiter illabi hominum animis possit. Quare vetus est quæstio, mota ex Gennadij quodam (vt librū ille suum inscripsit) Ecclesiastico dogmate, quod his expressum est verbis: Dæmones per energeticā operationem non credimus substantialiter illabi animæ, sed applicatione & oppressione vniri. Illabi autē menti, illi soli possibile est qui creauit: qui natura subsistens incorporeus, capabilis est facturæ suæ. Hoc igitur ideo verè est à Gennadio constitutum, quod solus Deus infinitus est & incircumscriptus, adeoque totus vbique vt & ipsis hominū animis insit per suam substantiam intimus, conseruans eos ac vegetans, secretissimeque atque efficacissimè in iis quod voluerit inoperans. Id quod Gennadium significasse arbitror cum dicit: Qui natura subsistens incorporeus, capabilis est facturæ suæ. Incorporeum enim pro incircumscripto atque infinito posuit: quod alioqui & dæmones, & angeli sancti, ipsæque hominum mentes incorporeæ sint. Itaque dæmones non illabuntur substantialiter in hominum animas, intimè videlicet inoperando per penetrantem in eas sui substantiam: sed cum & ipsi finita sint circumscriptaque natura, per applicationē atque oppressionem vniūtur. Quo etiam fit vt voluntatis humanæ motum non habeant in potestate, sed is solus de quo scriptum est: Cor hominis

Proverb. 22.

in manu

in manu Dei; ad quodcunque voluerit, vertet illud. Vnde nec ipsum consensum efficiunt voluntatis, sed petunt, vehementerque ad id incitant: admotis tam intus quàm foris illecebris, quæ sint ad inflammadum impellendumque quàm accomodatissimæ: tanta planè humane mentis seruata libertate, vt verissimè dicat Augustinus, nulla alia re mentem hominis fieri seruam libidinis, nisi propria voluntate. Hinc & venerabilis Beda, in illud Actorum scribens, vbi Petrus ait Ananiæ: Cur tentauit seu impleuit (vt Bedæ habebat lectio) satanas cor tuum? Notandum, ait, quod mentem hominis iuxta substantiam, nihil implere possit nisi creatrix Trinitas: quia tantummodo secundum operationem & voluntatis instinctum, anima de his quæ sunt creata, impletur. Implet verè satanas cor alicuius, non quidem ingrediens in eum & in sensum eius, neque introiens aditum cordis (siquidem potestas hæc solius Dei est) sed callida & fraudulenta deceptione animam in affectum malitiæ trahens; per cogitationes & incentiua vitiorum, quibus plenus est. Impleuit ergo satanas cor Ananiæ, non intrando, sed malitiæ suæ virus inferendo. Hactenus Beda.

CAPVT VIII.

Non sic hominum genus sub diaboli tyrannidem ac potestatem decidisse, vt sub Dei esse potestate & prouidentia desineret.

FALLERETVR verò permultum, qui sic opinaretur hominem lapsum, hostis sui diaboli subiisse principatum: vt sub vnus Dei potestate supremoque esse dominatu ac prouidentia desineret. non enim potuit creatura non intra sui conditoris (cuius sunt omnia) ditiones commorari, sine quo etsi potuit prauitatem suscipere (sicuti ex sese non ex illo deficiens suscipit) non potuit tamen vel in sua prauitate consistere, seu qualemcūque traducere vitam. vsque aded verum
illud